

Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027 zatwierdzony przez Komisję Europejską 26 września 2022 r. to kolejna już edycja doskonałego narzędzia do realizacji projektów i wzmocnienia współpracy polsko-litewskiej.

Aktualny budżet całkowity Programu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przeznaczony na dofinansowanie projektów transgranicznych to ok. 42,2 mln EUR. Alokacja docelowo zostanie zwiększona z uwagi na planowane zasilenie budżetu Programu Litwa-Polska środkami dedykowanymi pierwotnie Programowi Polska-Rosja 2021-2027 (30 mln EUR). Strona litewska również planuje zwiększenie budżetu Programu ze środków pierwotnie przeznaczonych na współpracę transgraniczną Litwy z Rosją oraz Białorusią (kwota nie jest aktualnie znana).

W trwającym I naborze wniosków uruchomiona zostanie część alokacji Programu tj. **ok. 20,6 mln EUR.**

Ogólnym celem Programu jest **poprawa dobrobytu społeczności przygranicznych poprzez współpracę transgraniczną** oraz zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru przygranicznego Litwy i Polski.

Priorytety i Cele szczegółowe Programu :

- **Priorytet 1: Promowanie dobrostanu środowiskowego (alokacja EFRR w I naborze – ok. 6,2 mln EUR)**
 - **Cel szczegółowy: Wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia.**
 - **Przykładowe działania:** wymiana doświadczeń w obszarze ochrony przyrody; współpraca w zakresie edukacji ekologicznej; adaptacja obszarów chronionych na potrzeby zrównoważonej turystyki i edukacji; utrzymanie oraz poprawa stanu zielonych przestrzeni publicznych na obszarach wiejskich i miejskich; wspólne działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia wody, przedsięwzięcia mające na celu identyfikację oraz wzmocnienie powiązań funkcjonalnych w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody na obszarze objętym Programem,

- **Priorytet 2: Promowanie dobrostanu fizycznego, emocjonalnego i kulturowego (alokacja EFRR- w I naborze – ok. 10,3 mln EUR)**
 - **Cel szczegółowy: Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej:**
 - **Przykładowe działania:** wspólny rozwój lub modernizacja usług opieki zdrowotnej (w tym dot. opieki długoterminowej, ratownictwa medycznego, infolinii oraz usług mobilnych, jak również on-line); szkolenia dla personelu medycznego, pomocniczego i wolontariuszy; wspólne działania w dziedzinie zdrowia psychicznego oraz na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się; działania pilotażowe w zakresie wdrożenia innowacyjnych rozwiązań technologicznych (np. systemy monitorowania pacjentów, telemedycyna, pilotażowe w zakresie usług rejestracji on-line dla placówek medycznych; gromadzenie danych o mobilności i przepływach pacjentów; poprawa dostępu do informacji dla pacjentów niepełnosprawnych oraz ich opiekunów.
 - **Cel szczegółowy: Wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych:**
 - **Przykładowe działania:** rozwój oraz wdrażanie wspólnych strategii marketingowych, szlaków turystycznych i kulturowych; wspólne imprezy i wydarzenia; rozwój wspólnych produktów turystycznych i kulturowych; zrównoważony rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego; inicjatywy w zakresie utrzymania i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

➤ **Priorytet 3 : Wzmacnianie współpracy między lokalnymi zainteresowanymi stronami (alokacja EFRR w I naborze- ok. 4,1 mln EUR)**

- **Cel szczegółowy: Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie**

- **Przykładowe działania:** realizacja inicjatyw (konferencje, warsztaty itp.) mających na celu wzmocnienie zdolności lokalnych podmiotów do tworzenia sieci kontaktów i kooperacji ; wspólne szkolenia i inne działania na rzecz budowania potencjału do współpracy transgranicznej; organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych; działania wspierające zaangażowanie obywateli w podejmowanie decyzji oraz partycypację polityczną; wzmocnianie potencjału organizacji społeczności lokalnych; zakup niewielkiego sprzętu oraz niewielkiej skali inwestycje niezbędne dla współpracy i zrównoważonych działań; promocja sportu i zdrowego stylu życia wśród społeczności przygranicznych.

- **Cel szczegółowy: Inne działania wspierające lepsze zarządzanie współpracą**

- **Przykładowe działania:** transfer dobrych praktyk oraz współpraca między władzami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi, a także dostawcami usług publicznych; wspólne działania oraz współpraca w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej i służb ratowniczych; wymiana doświadczeń w zakresie polityk z dziedziny gospodarki o obiegu zamkniętym i efektywności energetycznej; wymiana dobrych praktyk w zakresie integracji społecznej i pracy z grupami będącymi w niekorzystnej sytuacji; wspólny rozwój lub modernizacja usług społecznych, w tym poprzez działania pilotażowe i innowacje społeczne; wspólne szkolenia dla dostawców usług społecznych i innych specjalistów pracujących z grupami docelowymi, wspólne działania (wydarzenia, warsztaty, itp.) dla grup docelowych, zakup niewielkiego sprzętu oraz niewielkiej skali inwestycje niezbędne dla współpracy i podtrzymania trwałości jej efektów; wspólne działania identyfikujące i wzmacniające funkcjonalne powiązania tematyczne na Obszarze Programu i w jego najbliższym otoczeniu,

Obszar Programu

Program Interreg Litwa-Polska 2021-2027 obejmie swoim zasięgiem **subregion ełcki województwa warmińsko-mazurskiego**, subregiony suwalski oraz białostocki województwa podlaskiego oraz po stronie litewskiej obwody: mariampolski, olicki, tauroski, kowieński oraz wileński (bez miasta Wilno).

Możliwy jest również **udział w projektach partnerów mających aktualnie swoją siedzibę poza obszarem kwalifikowalnym Programu Litwa-Polska (np. subregionie olsztyńskim lub elbląskim)**. Taką możliwość będą mieli beneficjenci którzy wykażą, że działania zaplanowane w ramach przyszłego projektu będą przynosiły korzyść dla obszaru Programu (m.in. poprzez identyfikację/ rozwój transgranicznych obszarów oraz relacji funkcjonalnych).

Podstawowe zasady Programu Interreg Litwa-Polska 2021-2027

- Partnerzy kwalifikowalni: m.in. władze lokalne, regionalne i krajowe; organy publiczne i podmioty prawa publicznego; stowarzyszenia; organizacje pozarządowe,
- Wymóg co najmniej jednego partnera po polskiej i litewskiej stronie,
- Całkowita wartość projektów to **od 100 tys. EUR do 1 mln EUR**,
- W ramach Programu nie będzie wspierana tzw. „niezależna infrastruktura” (*stand-alone infrastructure*). **Podczas opracowywania projektu prace infrastrukturalne i budowlane muszą być wynikiem działań w ramach współpracy transgranicznej ukierunkowanych konkretnie na poprawę rozwoju obszaru objętego Programem. Wymiar transgraniczny i wartość dodana inwestycji muszą być oczywiste.**
- Poziom **dofinansowania** z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – **maksymalnie 80% wartości całkowitej projektu.**
- Brak płatności zaliczkowych - obowiązuje reguła refundacji środków.

Pierwszy nabór wniosków Programu startuje 9 stycznia 2023 r. i potrwa do 28 kwietnia 2023 r. Całkowita pula środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dostępnych w ramach naboru opiewa na kwotę **ok. 20,6 mln EUR**.

Decyzja o wyborze projektów do dofinansowania spodziewana jest na jesień 2023 r.

Dokument Programu dostępny jest [pod tym linkiem](#).